

SŁAWOMIR JOACHIMIAK

Glosa

**do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2014 r.
w sprawie V KK 213/13 (dotycząca kwalifikacji prawnej przestępstwa
z art. 244 k.k. oraz przestępstwa z art. 178 § 1 i 4 k.k.)**

TEZA Z ORZECZENIA

Opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k.

STANOWISKO AUTORA

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie V KK 213/13 Sąd Najwyższy przyjął, że opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k.¹ Stanowisko wyrażone w tej krótkiej tezie zawiera szereg zagadnień i jedynie częściowo wydaje się słuszne, co wymaga wyjaśnienia.

Pogląd wyrażony w glosowanym orzeczeniu jest niejako powtórzeniem stanowiska zawartego w wyroku z dnia 8 października 2013 r. w sprawie III KK 229/13². Wskazano w nim, iż „żadnej przecież wątpliwości nie budzi, że opis czynu zabronionego zawarty w znamionach art. 244 k.k. – w zakresie dotyczącym niestosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów, zawiera się w znamionach art. 178a § 1 i 4 k.k. – w części opisującej prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia takich pojazdów, w związku ze skazaniem za przestępstwo”.

W wyżej wskazanych judykatach Sąd Najwyższy wyraził swoje zapatrywanie odnośnie do zbiegu przepisów przy przestępstwach z art. 178a § 1 i 4 k.k. z art. 244 k.k. przyjmując, iż zachodzi tu pozorny, a nie realny zbieg przepisów.

Problem zbiegu przepisów ustawy przy przestępstwach komunikacyjnych nie jest problemem nowym³ i wciąż budzi kontrowersje i trudności.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2012 r., III KK 170/12⁴ odnoszącym się do omawianej problematyki stwierdzono, iż proces subsumpcji określonego stanu faktycznego musi przebiegać przez ustalenie, czy zbieg przepisów prawa karnego,

¹ Lex nr 1418900, KZS 2014, nr 6, poz. 28.

² Lex nr 1375214.

³ Por. K. Buchała, *Kumulatywna kwalifikacja przestępstw komunikacyjnych*, NP 1972, nr 11, s. 1615 i nast.

⁴ Lex nr 1232831.

których znamiona zostały wyczerpane jednym czynem sprawcy przestępstwa, jest rzeczywisty, czy też ma charakter pozorny (pomijalny). Ustalenie, czy ma zastosowanie rzeczywisty, czy pozorny zbieg przepisów ustawy musi być poprzedzone zastosowaniem reguł wyłączenia wielości ocen prawnokarnych⁵. Ważne dla dokonania oceny głosowanej tezy jest rozróżnienie pomiędzy zbiegiem typu podstawowego i kwalifikowanego oraz kumulatywnego zbiegu przepisów ustawy.

Rzeczywisty zbieg⁶ przepisów ustawy ma miejsce wówczas, gdy sprawca jednym czynem naruszył co najmniej dwa przepisy określające typy przestępstw i nie można przeprowadzić redukcji wielości ocen do jednego przepisu⁷. Natomiast pozorny zbieg przepisów zachodzi, gdy na podstawie odpowiednich reguł wyłączona została możliwość dokonania wielości ocen prawnokarnych tego samego czynu⁸. Pozorny charakter ma zbieg przepisów określający typ kwalifikowany przestępstwa z jego typem podstawowym, gdyż wypełnia on znamiona przepisu mającego charakter podstawowy oraz dodatkowo znamiona kwalifikujące⁹. Nie wdając się w spory teoretyczne¹⁰ przyjąć należy, iż wielość ocen wyłączają trzy tradycyjne reguły:

- *lex specialis derogat legi generali* – oznaczająca wyłączenie stosowania przepisu ogólnego przez przepis szczególny, który poza znamionami przestępstwa podstawowego, zawiera znamiona opisujące bardziej szczegółowo, specyficznie ten rodzaj przestępstwa;
- *lex consumens derogat legi consumptae* – mówiąca o wyłączeniu przepisu pochłoniętego przez przepis pochłaniający, który określając opis typu przestępstwa, jednocześnie zawiera w sobie znamiona innego przestępstwa, którego opis znamion ma węższy zakres;
- *lex primaria derogat legi subsidiariae* – wskazująca wyłączenie przepisu posiłkowego przez przepis główny, przepisu pierwotnego przez przepis dopełniający; relacja ta występuje w wypadkach wyraźne wskazanych w ustawie¹¹.

⁵ Por. W. Wolter, *Kumulatywny zbieg przepisów ustawy*, Warszawa 1960, s. 52–53.

⁶ Słowo oznaczające zejście się, spotkanie co najmniej dwóch elementów, por. W. Wolter, *Reguły wyłączenia wielości ocen w prawie karnym*, Warszawa 1961, s. 10; szerzej odnośnie zbiegu przepisów por. P. Kardas, *Zbieg przepisów ustawy w prawie karnym*, Warszawa 2011, s. 108 i nast.

⁷ Por. W. Wolter, *Nauka o przestępstwie*, Warszawa 1973, s. 337; M. Tarnawski, *Zagadnienia jedności i wielości przestępstw*, Poznań 1977, s. 44; W. Świda, *Prawo karne*, Warszawa 1978, s. 241–242; K. Buchała, *Prawo karne materialne*, Warszawa 1989, s. 410–412, 416; L. Gardocki, *Prawo karne*, Warszawa 2001, s. 148; wyrok SN z dnia 22.11.1994r., II KRN 227/94, OSNKW 1995, z. 1–2, poz. 5; szerzej por. W. Wolter, *Kumulatywny...*, s. 45 i nast.; P. Kardas., J. Majewski, *Kilka uwag o kwestii tzw. rzeczywistego zbiegu przepisów ustawy w prawie karnym i sposobach jego rozstrzygnięcia*, [w:] Z. Cwiakalski, M. Szewczyk, S. Waltoś, A. Zoll (red.), *Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci Profesora Kazimierza Buchały*, Kraków 1994, s. 177 i nast.

⁸ Por. S. Śliwiński, *Polskie prawo karne materialne. Część ogólna*, Warszawa 1946, s. 418; W. Wolter, *Nauka...*, s. 337; W. Mąciór, *Zbieg przepisów ustawy jako problem logiczny i prawny*, PiP 1975, z. 1, s. 30; W. Świda, *op. cit.*, s. 243; K. Buchała, *Prawo karne...*, s. 416; por. szerzej A. Spotowski, *Pomijalny (pozorny) zbieg przepisów ustawy i przestępstw*, Warszawa 1976, s. 53 i nast.

⁹ Zob. A. Marek, *Prawo karne*, Warszawa 2001, s. 228.

¹⁰ Por. A. Rybak, *O istocie kumulatywnej kwalifikacji przepisów ustawy*, Palestra 1999, nr 9–10, s. 44 i nast.

¹¹ Por. S. Śliwiński, *op. cit.*, s. 418–420; W. Wolter, *Nauka...*, s. 332–336; idem, *Zbieg przepisów ustawy*, PiP 1973, z. 10, s. 90 i n nast. z zastrzeżeniem, iż między przepisami zachodzi stosunek wykluczenia, a nie zbiegu przepisów; I. Andrejew, *Polskie prawo karne w zarysie*, Warszawa 1976;

Różnica pomiędzy pierwszą a drugą regułą dotyczy częstotliwości, z jaką występują pokrywające się zakresy znamion. Przy regule specjalności ma to miejsce a priori w każdym wypadku, natomiast przy regule konsumpcji pochłanianie jednego typu przestępstwa przez inny, mający szerszy zakres znamion ma charakter typowy, występuje zazwyczaj, ale nie zawsze jak w powyższej sytuacji¹².

Omawiając tezę glosowanego orzeczenia wypowiedzieć należy się osobno odnośnie do zbiegu art. 178a § 1 k.k. z art. 178 a § 4 k.k., a także zbiegu każdego z tych przepisów z osobna z art. 244 k.k.

W kwestii relacji art. 178a § 1 k.k. oraz art. 178a § 4 k.k. rozpocząć należy od ustalenia ich charakteru prawnego. Communis opinio nie budzi wątpliwości, iż przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. stanowi typ podstawowy przestępstwa, polegający na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego¹³. Przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. jest typem kwalifikowanym przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., na co wskazuje wyróżnienie szczególnych kwalifikowanych okoliczności czynu, ustanowienie samoistnej i surowszej sankcji karnej, chociaż zaznaczyć należy, iż jego charakter prawny budzi wątpliwości. Przyjmuje się bowiem, że art. 178a § 4 k.k. jest rodzajem nadzwyczajnego zaostżenia wykonania kary¹⁴, kwalifikowanym typem art. 178a § 1 k.k.¹⁵, albo zawiera łącznie obydwie wyżej wymienione cechy¹⁶. Z faktu, iż przepis art. 178a § 1 k.k. jest podstawowym typem przestępstwa prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, a art. 178a § 4 k.k. jest w odniesieniu do niego typem kwalifikowanym, a także opisu znamion obydwu przestępstw, wynikają dalsze konsekwencje.

Pomiędzy tymi przepisami zachodzi pozorny zbieg przepisów ustawy. Przepis art. 178a § 4 k.k. można uznać za specjalny w odniesieniu do art. 178a § 1 k.k., co wynika z przedmiotowej strony czynu zabronionego. Wskazuje się bowiem, iż okoliczności kształtujące kwalifikowany typ przestępstwa, stanowią okoliczności specjalizacji

s. 236–237; W. Świda, *op. cit.*, s. 243–244; L. Gardocki, *op. cit.*, s. 148–149; A. Marek, *op. cit.*, s. 228–229; szerzej por W. Wolter, *Reguły...*, s. 48 i nast.

¹² Por. W. Świda, *op. cit.*, s. 244.

¹³ Por. R.A. Stefański [w:] O. Górniok (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 524; tenże [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 1054; R. Citowicz, [w:] M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I, Warszawa 2013, s. 425; R. Hałas [w:] A. Grześkowiak, K. Wiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 708.

¹⁴ Zob. J. Piórkowska-Flieger [w:] T. Bojarski (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2013, s. 453; por. też W. Wróbel, *Opinia prawna o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 2 października 2009* (druk sejmowy nr 2115), s. 4.

¹⁵ Por. R.A. Stefański [w:] M. Filar (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 830, przy czym autor ten wskazuje, że w zakresie jego popełnienia w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego za przestępstwo – także do przestępstwa z art. 244 k.k.; M. Leciak, *Odpowiedzialność karna za przestępstwa komunikacyjne (cz. 1)*, Palestra 2011, nr 9–10, s. 101; R. Hałas, *op. cit.*, s. 710; P. Nowak, *Charakter normatywny art. 178a § 4 k.k. oraz art. 244 k.k., a zatarcie skazania*, „Paragraf na Drodze” 2013, nr 8, s. 19; A. Golonka, „Bat na pijanych kierowców”, czyli o założeniach projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2014, nr 4, s. 81–82.

¹⁶ Por. M. Małecki, *Charakter prawny art. 178a § 4 k.k.*, „Paragraf na Drodze” 2011, nr 8, s. 34; tenże, *Normatywna zawartość art. 178a § 4 k.k.*, „Paragraf na Drodze” 2014, nr 1, s. 7; T. Razowski [w:] J. Giezek (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 377.

jące, tworzące *legis specialis do legis generalis*¹⁷. Stąd wnioskować trzeba, iż pomiędzy omawianymi przepisami zachodzi pozorny zbieg przepisów, wyłączający możliwość przyjęcia ich kumulatywnej kwalifikacji prawnej¹⁸.

W uzasadnieniu głosowanego orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził, iż pomiędzy art. 244 k.k., a art. 178a § 4 k.k. nie zachodzi kumulatywny zbieg przepisów ustawy w rozumieniu art. 11 § 2 k.k., gdyż opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k. Powołał się w tym zakresie na poprzednie stanowisko, wyrażone postanowieniem z dnia 19 stycznia 2012r. w sprawie I KZP 22/11¹⁹. Pogląd o pozorności zbiegu przepisów art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. należy uznać w chwili obecnej za utrwalony w orzecznictwie²⁰ i doktrynie²¹, chociaż wcześniej prezentowano stanowisko odmienne wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r., III KK 211/11²², które uznać należy za odosobnione. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, iż „czyn polegający na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwym oraz wbrew orzeczonemu zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów, powinien być zostać prawidłowo zakwalifikowany z art. 178a § 1 i 4 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.”

Pomiędzy art. art. 178a § 4 k.k. i art. 244 k.k. zachodzi pozorny zbieg przepisów ustawy, gdyż pierwszy z przepisów zawiera wśród znamion, oprócz prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, także znamię niestosowania się do zakazu prowadzenia takich pojazdów, powodujące surowszą odpowiedzialność karną, a zatem w podstawie przypisanej odpowiedzialności karnej odzwierciedla całą kryminalną zawartość popełnionego czynu i zbędne jest jej uzupełnianie o przytoczenie art. 244 k.k.. Zachodzi tu reguła wyłączania wielości ocen w postaci *lex consumens derogat legi consumptae*²³.

Z drugiej strony, nie budzi wątpliwości pogląd, iż pomiędzy art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k., w przypadku prowadzenia pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego i jednocześnie wbrew wcześniej orzeczonemu zakazowi prowadzenia takiego pojazdu, zachodził kumulatywny zbieg przepisów. Interesującym nas ustawowym znamieniem strony przedmiotowej przestępstwa z art. 244 k.k. jest naru-

¹⁷ Por. W. Wolter, *Reguły...*, s. 48–50, 53–54; idem, *Nauka...*, s. 332–33; A. Spotowski, *op. cit.*, s. 67 i nast.; A. Marek, *op. cit.*, s. 228; por. też wyrok SN z dnia 23.02.2000r., IV KKN 596/99, Lex nr 51132, mówiący o takiej samej relacji pomiędzy typem podstawowym, a uprzywilejowanym przestępstwa.

¹⁸ Por. W. Wróbel, *Z problematyki tak zwanego pozornego zbiegu przepisów ustawy w prawie karnym*, [w:] J. Majewski (red.), *Zbieg przepisów oraz zbieg przestępstw w polskim prawie karnym. Materiały II Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, Toruń 2006, s. 67.

¹⁹ OSNKW 2012, z. 1, poz. 6 z glosami M. Małeckiego, CzPKiNP 2012, nr 1, s. 163–178; D. Mieczkowskiej, „Ius Novum” 2013, nr 3, s. 266–275.

²⁰ Por. wyrok SN z dnia 11.12.2012r., III KK 170/12, Prok. i Pr. 2013, nr 3, poz. 1 – wkł.; wyrok SN z dnia 08.10.2013r., III KK 229/13, Lex nr 1375214.

²¹ Por. R.A. Stefański, *Przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.*, „Państwo i Prawo” 2010, z. 9, s. 67; K. Wiak, [w:] K. Wiak, A. Grześkowiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 1070; T. Razowski, *op. cit.*, s. 836.

²² OSNwSK 2011, nr 1, poz. 2295.

²³ Zob. R.A. Stefański, *Przestępstwo...*, s. 67.

szenie sądowego zakazu prowadzenia pojazdów. Natomiast przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. penalizuje prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Wskazane zachowanie stanowi jeden czyn, o czym decyduje liczba podjętych przez sprawcę działań – w tym wypadku jedno – polegające na prowadzeniu pojazdu, a nie ilość spowodowanych skutków, czy naruszonych przez sprawcę norm prawych²⁴. Czyn taki wypełnia znamiona jednego przestępstwa, określonego w art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.²⁵ możliwość takiej kwalifikacji istniała do momentu wejścia w życie przepisu art. 178a § 4 k.k.²⁶, to jest do dnia 1 lipca 2010 r. Po tej dacie, w miejsce kumulatywnej kwalifikacji z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., dla omawianego stanu faktycznego właściwa stała się kwalifikacja wyłącznie z art. 178a § 4 k.k.

Reasumując oraz odnosząc się to tezy postawionej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie V KK 213/13 wskazującej, iż „opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k.” stwierdzić należy, iż opis czynu z art. 244 k.k., w zakresie naruszenia orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów zawiera się w znamionach przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., natomiast nie zawiera się w znamionach przestępstwa stypizowanego w art. 178a § 1 k.k. Nie zachodzi rzeczywisty zbieg przepisów ustawy pomiędzy art. 178a § 1, a art. 178a § 4 k.k.

BIBLIOGRAFIA

Andrejew I., *Polskie prawo karne w zarysie*, Warszawa 1976.

Buchała K., *Kumulatywna kwalifikacja przestępstw komunikacyjnych*, „Nowe Prawo” 1972, nr 11, s. 1615–1627.

²⁴ Por. wyrok SN z dnia 29.07.2008r., IV KK 238/08, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 1540; R.A. Stefański, *Glosa do wyroku SN z dnia z dnia 29 lipca 2008 r. – IV KK 239/08*, „Ius Novum” 2010, nr 1, s. 138–139; szerzej por. M. Tarnawski, *op. cit.*, s. 13, 24, 43.

²⁵ Por postanowienie SN z dnia 26.08.2004 r., I KZP 11/04, Biuletyn SN 2004, nr 8, s. 14 z glosą B. Zająca, „Paragraf na Drodze” 2006, nr 6, s. 5–8; L. Tyszkiewicz [w:] M. Filar (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 1155; R. Góral, *Kodeks karny. Praktyczny Komentarz*, Warszawa 2007, s. 310; R.A. Stefański, *Przegląd uchwał Izby Karnej oraz Wojskowej Sądu Najwyższego w zakresie prawa karnego materialnego, prawa karnego wykonawczego, prawa karnego skarbowego i prawa wykroczeń za 2004 r.*, WPP 2005, nr 1, s. 89; idem, *Przestępstwo...*, s. 67; wyrok SN z dnia 29.07.2008 r., IV KK 239/08, Lex nr 609427 z glosą R.A. Stefańskiego, „Ius Novum” 2010, nr 1, s. 137–140; wyrok SN z dnia 05.01.2011r. IV KK 291/10, „Biuletyn Prawa Karnego” 2011, nr 2, s. 18–19; T. Razowski, [w:] *op. cit.*, s. 836; M. Leciak, *Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości pomimo orzeczonego uprzednio zakazu jego prowadzenia. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011r.*, sygn. IV KK 291/10, „Paragraf na Drodze” 2011, nr 6, s. 7–9; J. Piórkowska-Flieger, *op. cit.*, s. 684; M. Mozgawa [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 620; A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 424; M. Szewczyk [w:] A Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II, Kraków 2006, s. 1084; A. Herzog [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 1591.

²⁶ Dodanego ustawą z dnia 12.02.2010r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska, Dz.U. Nr 40, poz. 227 ze zm.

- Buchała K., *Prawo karne materialne*, Warszawa 1989.
- Citowicz R. [w:] M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I, Warszawa 2013.
- Gardocki L., *Prawo karne*, Warszawa 2001.
- Golonka A., „Bat na pijanych kierowców”, czyli o założeniach projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2014, nr 4, s. 77–99.
- Góral R., *Kodeks karny. Praktyczny Komentarz*, Warszawa 2007.
- Hałas R. [w:] A. Grześkowiak, K. Wiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Kardas P., Majewski J., *Kilka uwag o kwestii tzw. rzeczywistego zbiegu przepisów ustawy w prawie karnym i sposobach jego rozstrzygnięcia*, [w:] Z. Cwiągalski, M. Szewczyk, S. Waltoś, A. Zoll (red.), *Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci Profesora Kazimierza Buchały*, Kraków 1994.
- Kardas P., *Zbieg przepisów ustawy w prawie karnym*, Warszawa 2011.
- Leciak M., *Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości pomimo orzeczonego uprzednio zakazu jego prowadzenia. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011r., sygn. IV KK 291/10*, „Paragraf na Drodze” 2011, nr 6, s. 5–9.
- Leciak M., *Odpowiedzialność karna za przestępstwa komunikacyjne (cz. 1)*, „Palestra” 2011, nr 9–10 s. 100–110.
- Małecki M., *Charakter prawny art. 178a § 4 k.k.*, „Paragraf na Drodze” 2011, nr 8, s. 27–37.
- Małecki M., *Normatywna zawartość art. 178a § 4 k.k.*, „Paragraf na Drodze” 2014, nr 1, s. 5–13.
- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2001.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Mąciór W., *Zbieg przepisów ustawy jako problem logiczny i prawny*, „Państwo i Prawo” 1975, z. 1, s. 30–39.
- Mieczkowska D., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 22/11*, „Ius Novum” 2013, nr 3, s. 266–275.
- Mozgawa M. [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Nowak P., *Charakter normatywny art. 178a § 4 k.k. oraz art. 244 k.k., a zatarcie skazania*, „Paragraf na Drodze” 2013, nr 8, s. 13–26.
- Piórkowska-Flieger J. [w:] T. Bojarski, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2013.
- Postanowienie SN z 26 VIII 2004r., I KZP 11/04, „Biuletyn SN” 2004 nr 8 s. 14
- Postanowienie z 19 I 2012r., I KZP 22/11, OSNKW 2012 z. 1 poz. 6
- Razowski T. [w:] J. Giezek (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Rybak A., *O istocie kumulatywnej kwalifikacji przepisów ustawy*, „Palestra” 1999, nr 9–10, s. 44–49.
- Spotowski A., *Pomijalny (pozorny) zbieg przepisów ustawy i przestępstw*, Warszawa 1976.
- Stefański R.A. [w:] O. Górniok (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2004.
- Stefański R.A., *Przegląd uchwał Izby Karnej oraz Wojskowej Sądu Najwyższego w zakresie prawa karnego materialnego, prawa karnego wykonawczego, prawa karnego skarbowego i prawa wykroczeń za 2004 r.*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2005, nr 1, s. 88–134.
- Stefański R.A. [w:] M. Filar (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Stefański R.A., *Glosa do wyroku SN z dnia z dnia 29 lipca 2008r. – IV KK 239/08*, „Ius Novum” 2010, nr 1, s. 137–140.
- Stefański R.A., *Przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.*, „Państwo i Prawo” 2010 z. 9 s. 60–69.
- Stefański R.A. [w:] R.A. Stefańskiego, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Szewczyk M. [w:] A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II, Kraków 2006.
- Śliwiński S., *Polskie prawo karne materialne. Część ogólna*, Warszawa 1946.
- Świda W., *Prawo karne*, Warszawa 1978.

- Tarnawski M., *Zagadnienia jedności i wielości przestępstw*, Poznań 1977.
- Ustawa z dnia 12.02.2010r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska, Dz.U. Nr 40, poz. 227 ze zm.
- Wiak K. [w:] K. Wiak, A. Grześkowiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Wolter W., *Kumulatywny zbieg przepisów ustawy*, Warszawa 1960.
- Wolter W., *Reguły wyłączania wielości ocen w prawie karnym*, Warszawa 1961.
- Wolter W., *Nauka o przestępstwie*, Warszawa 1973.
- Wolter W., *Zbieg przepisów ustawy*, „Państwo i Prawo” 1973, z. 10, s. 90.
- Wróbel W., *Opinia prawna o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 2 października 2009* (druk sejmowy nr 2115).
- Wyrok SN z 22 XI 1994 r., II KRn 227/94, OSNKW 1995 z. 1–2 poz. 5.
- Wyrok SN z 23 II 2000 r., IV KKn 596/99, Lex, nr 51132.
- Wyrok SN z 29 VII 2008 r., IV KK 238/08, OSNwSK 2008 nr 1 poz. 1540.
- Wyrok SN z 29 VII 2008 r., IV KK 239/08, Lex, nr 609427.
- Wyrok SN z 05 I 2011 r., IV KK 291/10, „Biuletyn Prawa Karnego” 2011, nr 2, s. 18–19.
- Wyrok SN z dnia 11 XII 2012 r., III KK 170/12, Lex, nr 1232831; Prok. i Pr. 2013, nr 3, poz. 1 – wkł.
- Wyrok SN z 8 X 2013 r., III KK 229/13, Lex, nr 1375214.
- Wyrok SN z 16 I 2014 r., V KK 213/13, Lex, nr 1418900, KZS 2014 nr 6 poz. 28.
- Zając B., *Głosa do orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2004 r., sygn. I KZP 11/04*, „Paragraf na Drodze” 2006, nr 6, s. 5–8.

GŁOSA DO WYROKU SĄDU NAJWYŻSZEGO Z DNIA 16 STYCZNIA 2014 R.
W SPRAWIE V KK 213/13 (DOTYCZĄCA KWALIFIKACJI PRAWNEJ
PRZESTĘPSTWA Z ART. 244 K.K.
ORAZ PRZESTĘPSTWA Z ART. 178 § 1 I 4 K.K.)

Streszczenie

Jest to głosa częściowo aprobująca do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie o sygnaturze V KK 213/13, iż opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k. Omawia ona wzajemny zbieg przepisów art. 244, art. 178a § 1 i art. 178a § 4 k.k. Autor dochodzi do konkluzji, iż opis czynu z art. 244 k.k., w zakresie naruszenia orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów zawiera się w znamionach przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., natomiast nie zawiera się w znamionach przestępstwa stypizowanego w art. 178a § 1 k.k. Nie zachodzi rzeczywisty zbieg przepisów ustawy pomiędzy art. 178a § 1, a art. 178a § 4 k.k.

Słowa kluczowe: *przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, zbieg przepisów ustawy, zbieg rzeczywisty, zbieg pozorny, typ kwalifikowany*

GLOSS ON THE SUPREME COURT JUDGEMENT OF 16 JANUARY 2014
IN CASE V KK 213/13 (CONCERNING LEGAL CLASSIFICATION
OF CRIME UNDER ARTICLE 244 CC AND CRIME UNDER ARTICLE 178 § 1
AND 4 CC)

Summary

This is a gloss of partial approval of the stand of the Supreme Court expressed in the judgement of 16 January 2014 in case V KK 213/13 that the description of an act under Article 244 CC is fully contained in the features of an act specified in Article 178a § 1 and 4 CC. The gloss discusses the conjuncture of the provisions of Article 244, Article 178a § 1 and Article 178a § 4 CC. The author concludes that a description of an act under Article 244 CC within the scope of violation of the ruled ban on driving is contained in the features of crime under Article 178a § 4, however, is not contained in the features of crime categorized in Article 178a § 1 CC. Thus, there is no real conjuncture of the provisions of the statute between Article 178a § 1 and Article 178a § 4 CC.

Key words: crime against traffic safety, conjuncture of the provisions of a statute, real conjuncture, lex specialis, categorized type